

4 На Луганщині гостро постала логістична проблема доставки вирощеного зерна його покупцям

8 Постанова КМУ «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо впорядкування структури заробітної плати працівників державних органів, судів, органів та установ системи правосуддя у 2019 році»

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 16 ЛЮТОГО 2019 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№32 (6395)

ЦИТАТА ДНЯ

ЄНС СТОЛТЕНБЕРГ:

«Зазвичай Україна посідає помітне місце в будь-якому порядку денному і на зустрічах з російською стороною».

Генеральний секретар НАТО про продовження підтримки євроатлантичних прагнень нашої країни

Дієвість парламенту зростає

СПІВПРАЦЯ. У Верховній Раді створено Офіс парламентської реформи. Відповідне розпорядження підписав її Голова Андрій Парубій. За його словами, офіс зможе запрацювати через місяць. Він підвищить дієвість парламенту в процесі імплементації європейських стандартів життя в Україні, яка прагне стати повноцінним членом Євросоюзу. «Цей єдиний центр аналізуватиме, консультуватиметься з Європарламентом щодо законопроектів, які подають на розгляд нашого парламенту глава держави, уряд і народні депутати», — пояснив Андрій Парубій.

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман підтримав рішення Верховної Ради створити парламентський Офіс реформ за прикладом Офісу реформ у Кабінеті Міністрів, який сприятиме напрацюванню та ухваленню важливих рішень, тобто швидкій та якісній інтеграції в ЄС.

«Ми хочемо сприяти глибоким реформам в Україні, тому треба поліпшувати координацію. Зміни в Україні свідчать про незворотність обраного шляху в європейське майбутнє», — наголосив уповноважений у справах підтримки демократії президент Європарламенту 2002—2004 років Пет Кокс.

ЦИФРА ДНЯ

99%

посівів озимих зернових культур зійшло на засіяних площах. 86% перебуває в хорошому й задовільному стані

Від Афгану до Майдану й Донбасу

СИЛА І СЛАВА! Долі багатьох ветеранів війни 1979—1989 років тісно переплелися зі здобуттям Україною незалежності й нинішньою боротьбою за неї, яку нам нав'язала сусідня держава-агресор

Директор дивізіону радіолокації, радіозв'язку та спеціального приладобудування ДК «Укроборонпром» Олександр Пономарьов: «Укравши завод, росіяни повелись як варвари»

На початку воєнного конфлікту на Донбасі Росія разом зі своїми нелегальними військовими формуваннями остаточно знищила донецький завод «Топаз» — підприємство, що розробляло та виготовляло склад-

ні радіотехнічні комплекси. Унікальна система радіотехнічної розвідки «Кольчуга» — це досягнення саме нашого «Топазу», його команди.

Росіяни вивезли все устаткування, цілі цехи, завантажуючи

залізо на платформи так званих гуманітарних конвоїв. Українській стороні ще 2014 року вдалося врятувати надважливу документацію, а головне — вивезти людей, висококласних спеціалістів, їхні родини.

Нині колектив заводу «Топаз» працює в Запоріжжі на базі НВК «Іскра». Він уже зміг відновити та модернізувати виробництво «Кольчуг», поставити на лінію інше ефективне озброєння. Однак нам все-таки було ціка-

во, що росіянам вдалося вкрати з донецького оборонного підприємства, яка доля спіткала ті одиничні зразки озброєнь, які змогли вивезти, чи заволоділа Москва секретною інформацією, технологіями.

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 18 лютого 2019 року

USD 2724.7894 за 100 доларів США

EUR 3068.1129 за 100 євро

RUB 4.0849 за 10 рублів

AU 359127.24 за 100 грамів золота

AG 4245.22 за 100 грамів срібла

PT 213078.53 за 100 грамів платини

PD 382287.95 за 100 грамів паладію

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Від Афгану до Майдану й Донбасу

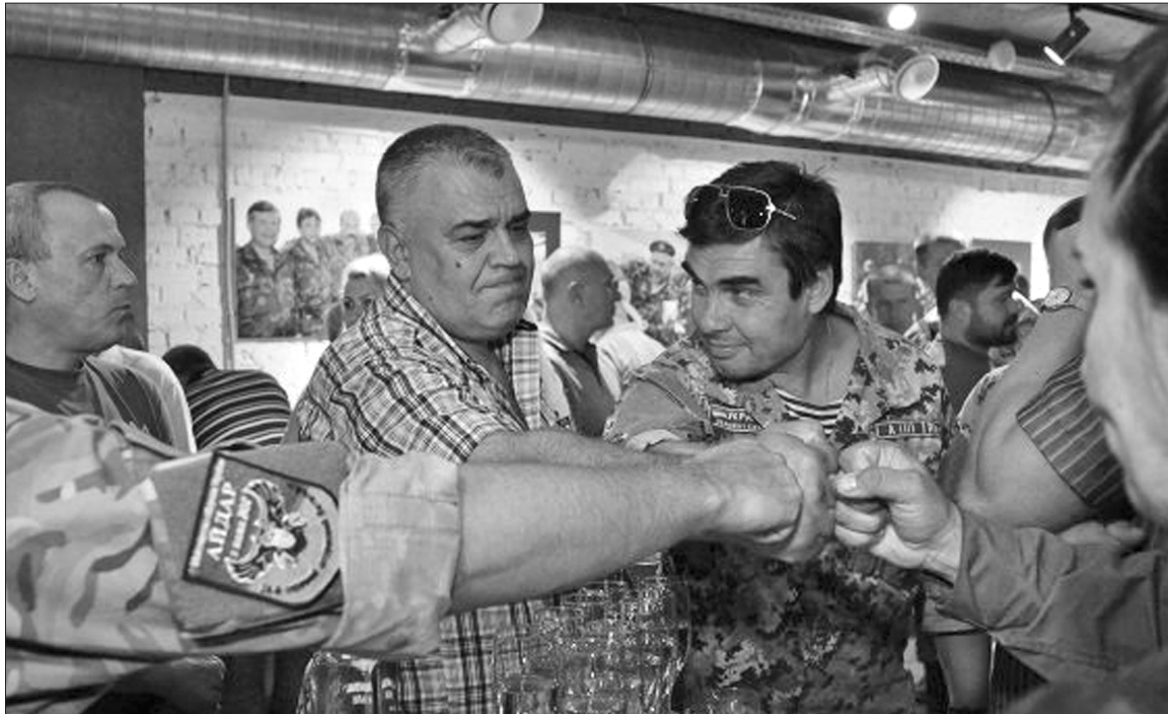
Відділ новин
«Урядового кур'єра»

30 років тому землю далеко-далекого Афганістану залишив останній радянський солдат. Але й нині багато з людей того покоління перебувають там, де точиться війна, — за незалежність уже нашої країни. У день ушанування ветеранів збройних конфліктів на території інших держав, до яких тепер належать і воїни, котрі пройшли горнило афганської війни, у столиці відбувся урочистий захід. Воїнів-афганців вітали Президент Петро Порошенко й Прем'єр-міністр Володимир Гройсман. Утім, у багатьох українців власні рахунки і з тією війною, і з імперією, яка спричинила не лише її, а й нинішню війну на Донбасі.

Глава держави відзначив великий внесок ветеранів-афганців у захист суверенітету й територіальної цілісності України та в боротьбу проти агресії Російської Федерації. «Наша історія склалася так, що після Другої світової війни російська імперія не раз посилала українців воювати у різних куточках планети. Імперія не рахувалася ні з можливостями економіки, ні з людськими втратами. Наші землі втрачали здоров'я і життя, воюючи у країнах Близького і Далекого Сходу, в Африці і Латинській Америці», — зазначив Президент.

У пам'яті нашого народу та війна посідає особливе місце. Через Афган пройшло понад 160 тисяч українців. Десять років у якомусь далекому світі тривала війна із застосуванням авіації, танків, артилерії. Сам масштаб кровопролиття був таким, що його вже не могла приховати радянська пропаганда.

І вже тоді напружували техніки сучасної інформаційної війни проти нашого народу. Нам розповідали про «інтернаціональний долг». Про

Афганське братство загартоване довгими роками і спільними спогадами

те, як афганці вітають солдатів у містах і селах. Про те, як мирно садять дерева, ремонтують дороги підрозділи радянської армії. Ось тільки бойові втрати тримали в суворій таємниці. «Так само, до речі, як і зараз Кремль замовчує і засекречує дані про свої втрати на Донбасі і в Сирії», — провів паралель Петро Порошенко.

Лише після здобуття незалежності впливали страшні цифри. 8 тисяч наших співвітчизників повернулися додому з пораненнями. Майже кожен четвертий серед загиблих — наш земляк, а це 3300 чийось синів, чоловіків, батьків.

Ті, хто повертався, навіть в умовах радянської цензури розповідали правду про ту жорстоку війну. «У ті часи це потребувало неабиякої мужності. Завдяки вашій чесності суспільство зрозуміло необхідність власного шля-

ху. Нагадаю, що одним із перших кроків на шляху до нашої незалежності було рішення Верховної Ради про службу наших призовників виключно в Україні», — зазначив глава держави.

Саме незалежність України мала принести мир і спокій на нашу землю, а наш народ зробив свій європейський вибір. Але Росія не збиралася відпускати з миром українців. «Сьогодні в цій залі присутні багато з тих, хто з першого дня вийшов на Майдан. Організованість, рішучість і бойове побратимство афганців — захисників Майдану відіграли дуже важливу роль у ті вирішальні дні, — цитує слова Петра Порошенка департамент пресслужби АП. — Ви були в перших рядах тих, хто виступив на захист суверенітету й цілісності нашої держави. Бойовий досвід ветеранів-афганців став надзвичайно цінним для українських

Збройних сил, був часом незамінним у перші найтяжчі місяці війни».

Багато з ветеранів віддали життя, захищаючи нашу країну зі зброєю в руках. «Вони виконали свій обов'язок і ще раз дали нам урок мужності й честі. Серед них хочу згадати мого друга, вашого бойового побратима, легендарного командира афганської сотні Самооборони Майдану старшого сержанта Олега Міхнюка, якому посмертно було присвоєно звання Героя України», — зазначив Петро Порошенко.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять усіх полеглих. Глава держави також вручив державні нагороди за вагомий особистий внесок у розвиток ветеранського руху, мужність і самовідданість, виявлені під час виконання військового обов'язку, патріотичне вихован-

ня молоді та активну громадську діяльність.

Петро Порошенко побажав ветеранам-афганцям і їхнім родинам миру, здоров'я, щастя, добра та любові, здійснення усіх задумів та нових досягнень на благо України.

А Володимир Гройсман пригадав, як у ті роки його батьки допомагали радянським воїнам, які поверталися з Афганістану, знайти роботу, знайти «себе у житті».

«Я був хлопцем, а до нас додому приходили молоді на той період люди і розповідали про важкі й страшні часи тієї війни. Уже тоді у мене була щира і велика повага до них, — сказав Володимир Гройсман. — Волею долі потім я багато співпрацював з організаціями афганців, і ваша єдність, ваш героїзм і готовність допомогти так само викликали велику повагу».

Нині, наголосив Володимир Гройсман, перед Україною стоять великі виклики: збереження державності й видворення ворога з нашої території. «І в цих історично важливих подіях афганці завжди на передовій, — цитує слова Прем'єра департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів. — Один з іноземних журналістів запитав мене нещодавно: а якщо росіяни підуть далі, що буде? Я відповів: якщо підуть, українські воїни їх закопають. Я впевнений у цьому. Вірю, що над нашою землею буде мир. А ваші кращі якості дадуть нам змогу здобути велику перемогу».

За даними Міністерства оборони, з 1992 року в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки взяло участь понад 44 000 українських військовослужбовців, з яких 54 загинули. Нині ЗСУ беруть участь у восьми міжнародних операціях з підтримання миру й безпеки в шести країнах.

Стать — не аргумент для професійних обмежень

РІВНІСТЬ. Якісний вітчизняний медіа-контент руйнуватиме гендерні стереотипи

Любомира КОВАЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Міністерство інформаційної політики представило серію відеороликів про гендерну рівність у професійній діяльності. Їх презентували в межах інформаційно-комунікаційної кампанії «В професії всі рівні», яка має на меті протидіяти стереотипам про поділ професій на «жіночі» та «чоловічі», й показати українцям, що професійність не має поділу на статі. Цей медіа-контент зняли на підтримку Стратегії гендерної рівності Ради Європи на 2018—2023 роки.

Європа починається з кожного з нас

Перший заступник міністра інформполітики Єміне Джапарова нагадала, що торік у відомстві започаткували дуже важливий проект щодо європейських цінностей. Адже Єв-

ропа починається з кожного з нас. Це чистота довкілля, яку маємо берегти, боротьба з корупцією, уникнення й руйнування різних заскорузлених стереотипів, а також і рівність представників обох статей у професіях.

«Ми намагаємося донести до свідомості українців думку, що слід уникати стереотипів. Це непросте, потребує певного часу і нової культури. Та вже маємо зміни на краще. А саме: залучення більшої кількості жінок на керівні посади, зокрема в органах влади. У парламенті їх уже понад 12%», — зазначила вона.

Концепцію роликів розробило Мінінформполітики спільно із представниками громадської організації «Ліга захисту прав жінок «Гармонія рівних» у межах проекту «Медіа без упереджень: слова мають значення». Ролики доносять думку, що чоловіки й жінки, звісно, мають різну фізіологію, але в професії й на робо-

чому місці вони абсолютного рівні. Ці ролики мають статус соціальної реклами. Їх демонструватимуть на українських телеканалах, в інтернеті, у кінотеатрах тощо. У межах кампанії планують семінари із запобігання дискримінації щодо жінок і дотримання гендерного балансу в публічних комунікаціях — у провідних вітчизняних вишах.

Не замовчувати, а викорінювати

На думку радниці з гендерних питань Офісу Ради Європи в Україні Каті Тілікайнен, жінок досить мало в журналістиці та інших професіях, які й досі вважають суто чоловічими: військові, фахівці з технічних питань, у ДСНС та на високих керівних посадах. Буває, працюють жінки у неналежних умовах, а зарплату отримують меншу, ніж чоловіки у тій самій галузі, на 25—50%. І цього не слід замовчувати, це слід викорінювати.

Руйнувати гендерні стереотипи саме через засоби масової інформації дуже важливо, адже ЗМІ істотно впливають на формування суспільної думки. А ще саме такий медіаконтент буде корисно переглянути молоді, що нині замислюється, який фах обрати. Адже їй важливо зрозуміти, що немає суто чоловічих чи жіночих професій. Головне, до чого в тебе лежить душа і є здібності. Можливо, саме після перегляду цих роликів хтось вирішить обрати саме ту професію, про яку мріяв з дитинства, та побиювався спробувати свої сили саме через гендерні забобони.

А урядова уповноважена з питань гендерної політики Катерина Левченко наголосила, що уряд вважає одним із пріоритетних завдань подолання гендерних стереотипів і забезпечення рівних прав для жінок і чоловіків. І саме це, а також захист прав жінок забезпечить зростання добробуту українців. Вона

висловила сподівання, що завдяки підтримці національних і місцевих каналів телебачення гендерні стереотипи руйнуватимуться активніше.

«У роликах, як на мене, показано суть поняття «гендерна рівність». Засобами мистецтва до людей доносять думку, що вона не у стиранні біологічної різниці між статями, яка нікуди не подінеться. Та це й не потрібно. Головне, що різниця перестає бути підставою та аргументом для соціальних і професійних обмежень», — зазначила фахівка із гендерних питань.

Жінка має право

А народний депутат голова підкомітету з питань гендерної рівності й недискримінації Ірина Суслова нагадала: нещодавно скасовано наказ №256 від 1993 року, який забороняв жінкам працювати у 450 професіях. Зокрема бути пожежником, водієм

метро, працювати у ДСНС. Тепер вони за бажання можуть це робити. І це велика гендерна перемога.

«Ми не змушуємо жінок працювати лісорубами чи сталеварами, як закидають нам ті, хто був проти скасування цього наказу. Та ми переконані, що, коли жінка бажає і може виконувати таку роботу, вона має на це право. Жінки в Україні вже давно служать в армії. Нині ми це просто легалізували. Їх у лавах ЗСУ понад 55 тисяч. Навіть є перша жінка-генерал. А ось на підземних роботах нашим жінкам працювати досі заборонено. Хоч роблять вони це теж давно, та часто або зовсім нелегально, або їх оформлюють як таких, що працюють на поверхні. А це й позбавлення соцпакета, і зарплата в них нижча, ніж у чоловіків-підземників. Отже, є над чим працювати», — наголосила вона. Тож презентований медіа-контент неодмінно сприятиме змінам на краще.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Голова наглядової ради Укрзалізниці Шевкі Аджунер:**«П'ятирічна стратегія Укрзалізниці забезпечить конкурентоспроможність та ефективний сервіс»**

За його плечима величезна школа та досвід глобальних фінансових установ. Останні п'ять років він очолював київський офіс ЄБРР. Тому його номінація і входження до складу наглядових рад найбільших українських державних компаній стали визнанням та органічним продовженням ефективної роботи в цій особливо складній для економіки України період. Нині Шевкі Аджунер, турецький фінансист і банкір, очолює наглядові ради Укрзалізниці та Укренерго.

Півроку роботи в Укрзалізниці дають змогу говорити про перші враження і підсумки. Наглядова рада і менеджмент уже розробили Стратегію Укрзалізниці на 2019—2023 роки. Днями її було презентовано представникам уряду, ринку й експертам. Стратегічний документ передусім заохочує конкурентність для Укрзалізниці, а це, за словами Шевкі Аджунера, умова прогресу і розвитку компанії.

— Ви донедавна були директором представництва ЄБРР в Україні, співпрацювали з Укрзалізницею. Як змінилося ваше бачення розвитку компанії після того, як очолили наглядову раду УЗ?

— ЄБРР завжди надавав Укрзалізниці ресурси для поліпшення якості її рухомого складу та інфраструктури. УЗ була ключовим партнером для ЄБРР. Мої погляди дуже не змінилися. Тепер я по інший бік, в Укрзалізниці, і допомагаю в реалізації планів компанії, щоб вона була конкурентоспроможною, ефективною та забезпечувала сервіс необхідної якості.

Ще під час роботи у представництві ЄБРР для мене було очевидним, що команда Укрзалізниці під головуванням Євгена Кравцова розвивається дуже динамічно. І сьогодні, коли я вже в УЗ, ми бачимо потребу в продовженні й поглибленні розпочатих реформ.

— Чи підготовлено вже стратегію розвитку Укрзалізниці? — Це питання, яке мають підтримати уряд та інші стейкхолдери. Нині ми перебуваємо на фінальній стадії формування стратегії для Укрзалізниці. Рушійна сила нашої стратегії — орієнтованість на клієнтів як у вантажних перевезеннях, так і в пасажирській сфері.

Серед першочергових завдань — реформування системи прийняття рішень у компанії. Коли ключові процеси, такі, як закупівлі, капітальні інвестиції, планування утримання та ремонтів, проходять на рівні головного виконавчого офісу, а не на різних регіональних рівнях, як було раніше, тоді вони будуть організованішими, фінансово ефективнішими та їх контролюватимуть належно.

Фундаментальне для УЗ — фінансово-економічна ста-

Шевкі Аджунер (праворуч) і голова правління Євген Кравцов сподіваються зробити Укрзалізницю потужною компанією європейського зразка

більність. Конкретна проблема в тому, що в минулому Укрзалізниці змушували надавати послуги за якомога нижчими цінами, а часом навіть нижчими за собівартість. І наслідком цього стали брак фінансових ресурсів, поганий стан наших активів особливо в локомотивному секторі. Наша стратегія дасть Укрзалізниці можливість робити необхідні інвестиції, щоб забезпечувати конкурентоспроможність української економіки і працювати для громадян України.

— Наскільки єдине бачення цієї стратегії членів наглядової ради Укрзалізниці, чи хтось, може, має окрему думку?

— Усі ми хочемо бути впевненими, що маємо цілісну стратегію, яка знайде підтримку акціонера. Маємо документ, схвалений одностайно наглядовою радою, який незабаром буде представлено уряду.

Ми говоримо про горизонт бачення п'ять років, однак основні завдання мають бути реалізовані впродовж року-двох. Тому це не статичний, а динамічний документ. Це план дій, який доводитиме свою дієвість на ринку.

— Уже як голова наглядової ради Укрзалізниці ви неодноразово обговорювали з бізнесом ідею автоматичної індексації тарифу на індекс цін виробників. Які шанси запровадити зараз таку модель тарифоутворення в галузі?

— Якби я був політиком, для мене це була б найкраща позиція. Це знімає політичний тиск у системі. Для політиків завжди складно підвищувати ціни. Але щойно ви встановите раціональну основу, таку, як індексація тарифів, і прив'яжете її до того, як підвищується собівартість усіх товарів у країні, тоді це повністю деполітизує процес.

Це також буде добре і для промисловості, коли кожен матиме передусім справедливе співвідношення ціни на перевезення до вартості виробництва. Якщо зростатиме вартість виробництва продукції,

то також необхідне і резонне паралельне підняття тарифів на перевезення до відповідного рівня. Вважаю, що це висновок не тільки менеджменту Укрзалізниці, а й ширшої індустріальної спільноти, тому що це надає процесу ціноутворення передбачуваності.

Але загальна ідея тут — тарифи треба довести до такого рівня, щоб вони дали змогу УЗ генерувати прибутки для інвестицій на рівні, необхідному для окупності запозичених засобів за час їхнього життєвого циклу, якщо активи профінансовані.

— Яке ваше ставлення до ідеї незалежного регулятора на зразок того, що є в енергетиці й комунальній?

— Наявність транспортного регулятора, якщо встановлено правила гри, які належним чином створюють однакові умови для всіх і керуються належним чином, це було б добре. Знову-таки, все проектуватимуть так, щоб уберегти УЗ та інших гравців від політичного втручання.

— Наскільки у запропонованій вами стратегії враховано ту модель ринку залізничних перевезень, що міститься у законопроекті про залізничний транспорт?

— Цей законопроект передбачає створення конкурентного ринку залізничних послуг. Тому всі наші ініціативи полягають у тому, щоб зробити систему УЗ більш дієвою та ефективною. І в цьому плані наша стратегія заохочує конкурентність. Вона робить компанію ефективнішими, сильнішими і стає рушієм зростання. Конкурентність уникнути не можна, не мудро для компаній її уникати.

Проте для нашого сектору буде важливою відповідна нормативна регуляція та однакові умови для всіх учасників. Інакше Укрзалізниця стане вразливою, оскільки буде змушена брати на себе неприбуткові суспільні зобов'язання.

Наприклад, ми б хотіли бачити справедливую компенса-

цію за неприбуткові пасажирські перевезення, щоб виконувати всі зобов'язання перед громадянами України, покращувати якість та мобільність послуг для жителів, але не допустити негативних наслідків, втрат у сфері вантажних перевезень. Що зрештою може призвести до припинення субсидування таких послуг. Ось чому ми просимо про прийнятну структуру компенсації у центрального та місцевого керівництва за надання послуг пасажирських перевезень, за виконання зобов'язань із громадських послуг.

— Наглядова рада Укрзалізниці в такому складі працює вже понад півроку. Ви достатньо поінформовані про процеси, що відбуваються у компанії. Де бачите резерви для поліпшення роботи УЗ?

— Крім того, що я вже називав, а саме: зміна процесу прийняття рішень, покращення ефективності та можливості залучення додаткових фінансових ресурсів для інвестицій, однаково важлива боротьба з корупцією та розкраданнями. Тому ми всіляко підтримуємо роботу в цьому плані правоохоронних органів і заохочуємо їх працювати з нами для викорінення будь-яких злочинних проявів у компанії. Про це я писав у листі до представників влади. Ми також вживаємо відповідних заходів. Але ми не правоохоронні органи з їхніми ресурсами та повноваженнями. Боротися за організованими правопорушеннями, що становлять значну частку проти компанії, — ні наша кваліфікація, ні повноваження. Тому просимо правоохоронні органи держави допомогти нам у викоріненні цих злочинів проти компанії, а відповідно і проти народу України.

І суми грошей, які ми вбережемо у разі успіху, можуть бути неймовірними. У тому числі завдяки цьому ми зможемо надзвичайно збільшити обсяги наших інвестицій.

Ви знаєте, що голову правління Євгена Кравцова вже затверджено. Він повністю відповідає нашим вимогам, але цей процес має продовжуватися і з іншими представниками команди через прозору, об'єктивну оцінку сильних та слабких сторін кожного менеджера і забезпечити компетентну, гідну, цілісну команду лідерів компанії, яка зможе та прагнути до реалізації наших стратегічних планів.

Слово «команда» тут має вирішальне значення. У цьому контексті команда менеджерів повинна повністю співпрацювати одне з одним та мати єдине стратегічне бачення розвитку УЗ. Інакше програємо, чого ми не можемо допустити.

Михайло АНДРОЩЕНКО,
Укрінформ
(надруковано зі скороченнями)

ПРОШУ СЛОВА!

Заплутана справа про невинуватого вбивцю

Віктор ШПАК,
«Урядовий кур'єр»

Уявіть ситуацію, коли серед глупої ночі хтось розбиває вікно і лізе до чужої оселі. Переляканий господар, захищаючи себе і родину, завдає смертельного удару нападникові, а його за це засуджують до тривалого тюремного ув'язнення за «перевищення необхідної міри самооборони».

Саме так зазвичай закінчувались подібні кримінальні справи в СРСР, де держава вважала приватну власність і право на її захист мало не старорежимним пережитком. Причому навіть громадська думка була здебільшого на боці загиблого. Особливо коли йшлося про раніше не судимого чоловіка, який з п'яних очей переплутав вулицю та дім. Мовляв, то нічого, що він, лізучи серед глупої ночі в чужу оселю, горлав, що всіх уб'є, як формулювали це у міліцейських протоколах, «із особливою жорстокістю і цинізмом», бо нікого ж не задушив і не зарізав, а натомість сам став «безневинною жертвою».

Цю аналогію, що відрізняла «совок» від «гнилого світу капіталу» із його принципом «мій дім — моя фортеця» і пріоритетом захисту прав законотворчих громадян, а не злочинців, примусила згадати новина про рішення суду розпочати із самого початку розгляд кримінальної справи проти поліцейського Сергія Олійника. Він разом із двома десятками (!) автопатрулів у ніч на 7 лютого 2016 року ганяв по нічному Києві за «скаженим BMW», по якому після тривалої погоні та попереджувальних пострілів у повітря копам довелося відкрити вогонь на ураження.

За висновком експертів, саме куля із табельного пістолета Олійника влучила у неповнолітнього пасажирів крутої іномарки, обірвавши його життя. Правоохоронця тепер судять аж за трьома статтями — за замах на вбивство, навмисне вбивство і перевищення службових повноважень.

Натомість водій іномарки, який не лише не зупинився на законному вимогу поліцейських, а й, як доведено експертизою, перебував за кермом під впливом алкоголю і наркотичних речовин, відбувся легким переляком. Причому навіть родина загиблого хлопця чомусь вважає винуватим у його смерті не обкуреного керманіча, який фактично перетворив у заручників своєї неадекватності пасажирів авто, а правоохоронця, який виконував свій обов'язок.

Не зайве нагадати тим, хто про це забув, що Україна є жертвою воєнної агресії. Отож у поліцейських були всі підстави вважати: у недешевій навіть за західними мірками машині, що вперто утікала від десятків поліційних авто, були не обкурени недомажори, а терористи. До речі, буквально за день до гонок за «скаженим BMW» невідомо на крутій іномарці розстріляли в Києві із ручного гранатомета станцію техобслуговування.

Найстрашніше, що наші доблесні слідчі і прокурори, за прикладом своїх совкових колег, які «легко» відправляли у тюрми без вини винуватих за захист власних осель і родин, чомусь проігнорували причинно-наслідковий зв'язок між злісним порушенням правил дорожнього руху водієм і загибеллю пасажирів автомобіля. У результаті маємо, що маємо: правоохоронець кілька місяців провів за ґратами і його донині судять, а реальний винуватець трагедії перебуває на волі, роздає інтерв'ю, у яких називає позитивні висновки експертів про його алкоголь-но-наркотичне одурманення фейками, і у серпні 2017 року ще раз був затриманий за кермом «піддатим».

Проте чомусь не забракло підстав для звинувачення поліцейського Олійника у навмисному вбивстві, хоча, за словами його адвоката, донині невідома траєкторія фатальної кулі. Саме від цього мала би залежати класифікація провини, бо смертельно поранення внаслідок рикошету є вбивством із необережності.

Утім, ніхто при здоровому глузді не стане заперечувати, що саме обкурений і п'яний злочинець за кермом став причиною смертельних гонок, які навіть без вчиненої поліцейськими стрілянини могли завершитись загибеллю всіх, хто був у салоні «скаженого BMW». Не кажучи вже, що жертвою аварії міг стати будь-хто на шляху осатілого неадекватна, якому немає виправдань перед людським судом, зате до якого немає претензій у «найгуманнішій» в світі української юстиції.

Натомість у цивілізованому світі все із точністю до навпаки: там закон на боці не його порушників, а захисників, будь то господар будинку, до якого лізе злочинець, чи правоохоронець, якому ми делегували обов'язок забезпечувати порядок у нашому спільному домі, яким є країна.

Банки скорочують заборгованість

ФІНАНСИ. Обсяг заборгованості українських банків перед Національним банком України за виданими кредитами рефінансування на 1 лютого 2019 року становив 57,104 мільярда гривень, що на 7,3% нижче від показника на 1 січня 2019-го. Обсяг викуплених банками депозитних сертифікатів НБУ за цей період зріс на 6,4% — до 66,041 мільярда гривень, повідомляє УНІАН. А торік обсяг заборгованості українських банків перед НБУ за виданими кредитами рефінансування скоротився на 10,3% — до 61,599 мільярда гривень.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 13 лютого 2019 р. № 88
Київ

Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення двостороннього співробітництва України з іноземними державами та міжнародними організаціями, інформаційного та організаційного забезпечення участі України у міжнародних форумах, конференціях, виставках

Кабінет Міністрів України **постановляє:**
Внести до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення двостороннього співробітництва України з іноземними державами та міжнародними організаціями, інформаційного та організаційного забезпечення участі України у міжнародних форумах, конференціях, виставках постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 2012 р. № 242 (Офіційний вісник України, 2012 р., № 23, ст. 886; 2015 р., № 46, ст. 1491, № 89, ст. 2970; 2016 р., № 65, ст. 2195; 2018 р., № 100, ст. 3315), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 13 лютого 2019 р. № 88

ЗМІНИ,
що вносяться до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення двостороннього співробітництва України з іноземними державами та міжнародними організаціями, інформаційного та організаційного забезпечення участі України у міжнародних форумах, конференціях, виставках

- У пункті 4:
 - у підпункті 1 слова «Комітету з питань економічного співробітництва Українсько-Російської міждержавної комісії» замінити словами «зустрічній співголів значених комісій, проведенням засідань», а слова і цифри «та Спільної комісії, створеної відповідно до статті 24 Угоди між Україною та Японією про сприяння та захист інвестицій» виключити;
 - підпункт 2 викласти в такій редакції:

«2) забезпеченням: міжнародного співробітництва з питань захисту інтересів вітчизняних товаровиробників на внутрішньому та зовнішньому ринку під час проведення антидемпінгових, спеціальних та антисубсидійних розслідувань та запобігання їм; розвитку договірної-правової бази в торговельній сфері, пов'язаної з трансформаційними процесами в ЄС; співробітництва України з ВОІВ, ГУАМ, ЄАВТ, ЄЕК ООН, НАТО, ОЕСР, ОЧЕС, ЮНКТАД, ЮНСІТРАЛ; співробітництва України з ЄС, СНД, їх органами та державами — членами; проведення засідань спільних комітетів, спільних комісій, комісій, комітетів, робочих груп та інших органів, створених відповідно до угод про сприяння (заохочення) та взаємний захист інвестицій; співробітництва України із СОТ та проведення переговорів щодо укладення угод про вільну торгівлю, а також проведення засідань спільних комітетів, спільних комісій, комісій, комітетів, підкомітетів та інших органів, створених відповідно до угод про вільну торгівлю; трансграничного співробітництва: співробітництва України з міжнародними організаціями із стандартизації, метрології, сертифікації та оцінки відповідності; участі України у заходах, пов'язаних із врегулюванням торгових суперечок в рамках СОТ та міжнародних договорів України;»;
 - підпункт 3 викласти в такій редакції:

«3) організацією та участю у міжнародних економічних (ділових) форумах, семінарах, конференціях, презентаціях, у тому числі Національних днях та Днях економіки України, під час роботи міжнародних виставок та ярмарків за кордоном;».
- Підпункт 5 пункту 5 після слова «сторонами» доповнити словами «та/або на паритетних засадах».

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 13 лютого 2019 р. № 101
Київ

Питання митного оформлення транспортних засобів, що ввозяться на митну територію України

Кабінет Міністрів України **постановляє:**
1. На часткову зміну підпункту 1 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 9 червня 2011 р. № 738 «Деякі питання сертифікації транспортних засобів, їх частин та обладнання» (Офіційний вісник України, 2011 р., № 55, ст. 2180; 2017 р., № 27, ст. 778) та пункту 6 Тимчасового порядку виконання митних формальностей під час здійснення митного оформлення транспортних засобів для їх вільного обігу на митній території України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2018 р. № 1077 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 2, ст. 36), у частині наявності документа, що вказує, якому саме рівню екологічних норм відповідає за конструкцією транспортний засіб, установити, що на період дії зазначеного Тимчасового порядку митне оформлення транспортного засобу, який підпадає під його дію, здійснюється за наявності сертифіката відповідності, виданого згідно з порядком затвердження конструкції транспортних засобів, їх частин та обладнання, або реєстраційного документа на транспортний засіб, виданого реєстраційним органом країни реєстрації такого засобу, в якому визначено рівень екологічних норм, якому відповідає транспортний засіб.
2. Ця постанова набирає чинності з дня її опублікування та втрачає чинність одночасно з Тимчасовим порядком виконання митних формальностей під час здійснення митного оформлення транспортних засобів для їх вільного обігу на митній території України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2018 р. № 1077.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

ЦВК ІНФОРМУЄ

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України.
Реквізити накопичувального рахунку:
Отримувач: виборчий фонд Габера Миколи Олександровича.
Реєстраційний номер облікової картки платника податку: 2221713995.
Банк отримувача: АТ «ОЩАДБАНК», м. Київ.
Код банку отримувача (МФО): 322669.
Рахунок отримувача: 26407501913281.

СПІВЧУТТЯ

11 лютого 2019 року на 55 році раптово пішов із життя **Андрій Феодосійович САЙЧУК**.
Андрій був скромною, чуйною та чесною людиною. Завжди був усміхнений і доброзичливий, із розумінням ставився до людей. З 1992 року, закінчивши юридичний факультет університету імені Шевченка, самовіддано і професійно виконував свою роботу по захисту правди, справедливості та верховенства права. 25 кращих років життя Андрій віддав служінню у прокуратурі, згодом працював адвокатом, завжди залишався принциповим та гідним правником.
Втрата непоправна, але Бог дасть сили пережити це горе. Андрій відійшов у Вічність, залишивши сумувати стареньких батьків, для яких він був надією і опорою. Ми збережемо про Андрія найсвітлішу пам'ять! Співчуття рідним та близьким Андрія.
Однокурсники юридичного факультету 1987—1992 р.р.

Луганському зерну потрібні залізні колеса

ПРОБЛЕМА. *Де шукати допомогу для вигідної реалізації врожаю?*

Іванка МІЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Уже не перший рік українська Луганщина збирає врожай, які були б рекордними, навіть якщо врахувати територію, що на сьогодні тимчасово не є підконтрольною. Сільгосптоваровиробники оговталися від шоку перших років воєнного конфлікту, побачили перспективи розвитку аграрного бізнесу. Але справи пішли б успішніше, якби в області вирішилася головна — логістична проблема доставки вирощеного зерна його покупцям.

Із промисловців — в аграрії

«Із 2016 року в економіці Луганської області агропромислове виробництво стало основним. Попередні 2014—2015 роки були складними для області і в тому плані, що бізнес на той період був трохи розгубленим, не визначився зі своїми силами, можливостями й планами, багато керівників сільгоспдприємств зробили переорієнтацію і покинули край, перевезли технічні засоби і майно в інші регіони — на Житомирщину або Чернігівщину. Тоді до нас майже перестали приїжджати зернотрейдери — побоювалися бойових дій. Але тепер в області спостерігаємо приріст сільгоспвиробництва. Стабілізувалася закупівельна ціна. І є приріст валової продукції в агропромисловому виробництві», — розповідає заступник директора обласного департаменту — начальник управління розвитку агропромислового виробництва Любов Безкоровайна.

За її словами, сільгоспвиробники досить швидкими темпами стали впроваджувати сучасні технології з виробництва зернових і соняшнику. У 2018 році в області зібрали мільйон 217 тисяч тонн зернових культур. Середня врожайність становила 30 центнерів з гектара, хоч рік був не дуже сприятливим для зернових. Для Луганщини, ґрунти якої загалом не вирізняються високим бонітетом, це довгоочікуваний показник. Хоч третина землі залишилася на окупованій території, валовий збір зерна зріс. І торік в області було відзначено найбільший валовий збір соняшнику — 730 тисяч тонн. Такий показник зафіксовано вперше в історії області.

«До війни, коли території під сільгоспкультури у нас було більше, ми ледве збирали мільйон тонн зернових разом з кукурудзою», — згадує Любов Безкоровайна.

А тепер область встановлює рекорди. У чому причина?

«По-перше, на українській частині Луганщини землі кращі. По-друге, ставлення до землі стало більш раціональним, — пояснює фахівець. — За час весняно-по-

Фото Володимир Зайка

Аграрії добре розуміють: виростити врожай — лише півсправи

льових робіт 2018 року внесено 68 тисяч тонн мінеральних добрив. Це більше, ніж раніше, хоч вартість добрив постійно зростає. Але товаровиробник не зважає на це, бо прагне підвищити ефективність виробництва зерна. По-третє, останніми роками в області придбано багато потужної високопродуктивної техніки».

Власна лабораторія надійніша?

2017 року основний приватний зернотрейдер, який працює на ланах Луганщини, став закладати перспективу власного бізнесу і побудував у Сватовому пере-

За словами Любові Безкоровайної, обласне управління Держпродспоживслужби працює над організацією такої лабораторії. Планували, що область в 2018 році отримає 253 мільйони гривень для облаштування лабораторії експертизи рослин. Ці кошти мали надійти в межах спеціальної програми через Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб. Але гроші в область так і не надійшли. Тепер керівництво обласного управління Держпродспоживслужби домагається, щоб питання таки було вирішено цього року.

«Але доки це питання з'ясовують, керівники великих сільгоспдприємств

робники залучили 80 мільйонів гривень (щоправда, це загальна сума — і в рослинництві, і в тваринництві).

«Галузеве міністерство вдало пов'язує всі ці програми, хоч його і критикують. Скажімо, програма з техніки розв'язує одразу два завдання: відновлює виробництво вітчизняної сільгосптехніки і підтримує сільгоспвиробників, надаючи їм змогу оновлювати свої парки. Компенсацією здебільшого користувалися фермерські господарства, які мають менший дохід», — підкреслює Любов Безкоровайна.

Але дохід господарств залежить передовсім від того, наскільки вигідно вони зможуть продати урожай. Ціни на зерно на Луганщині важко порівнювати навіть із сусідньою Донецчиною, де після окупації частини території залишилися залізниця, морський порт у Маріуполі й підприємства переробки. Там і до війни закупівельні ціни були вищими, ніж у Луганській області.

«Основна проблема з логістикою, транспортуванням зерна. Тому наше сільгоспвиробництво не отримує такого розвитку, як на Донецчині, — ділиться наболілим Любов Безкоровайна. — Та нині й у нас у Рубіжному будують потужний перевалочний пункт, розташований поблизу залізниці, на відміну від аналогічних об'єктів у Сватовому та Северодонецьку. Тут уже облаштовано банки для зберігання зерна. Урочисте відкриття, сподіваємося, відбудеться у березні. Аграрії області дуже уважно придивляються до нового об'єкта. Найдалекоглядніші вже роздумують, що краще купувати для перевезення врожаю: автомобіль чи залізничний вагон? Адже у вагоні зерно можна навіть зберігати і здавати його в оренду. Прецеденту купівлі, щоправда, поки що не було, але наміри є, і розмови, наскільки це вигідно, тривають».

Залишається додати, що державні програми підтримки аграрного бізнесу дають змогу окупити витрати й на таку велику покупку.

Ціни на зерно на Луганщині важко порівнювати навіть із сусідньою Донецчиною, де після окупації частини території залишилися залізниця, морський порт у Маріуполі й підприємства переробки.

валочний пункт — інфраструктурний об'єкт для відвантаження зерна залізничним транспортом. Потім їх стало два на область: ще один залізничний перевалочний пункт зведено й у Северодонецьку. Та, за словами Любові Безкоровайної, протягом минулого року загалом в області кількість перевалочних пунктів значно зросла: товаровиробник прагне сам формувати партию товару і транспортувати власну продукцію. Спостерігається також тенденція облаштування власних лабораторій з перевірки якості посадкового матеріалу.

«На превеликий жаль, проблемним питанням щодо підвищення ефективності рослинної галузі залишається брак обласної лабораторії (вона з усіма потужностями залишилася на окупованій частині області). А в аграріїв існує правило: дослідження насіння — це майбутнє врожаю», — каже начальник управління розвитку агропромислового виробництва.

самостійно створюють для власних потреб такі лабораторії», — підкреслює Любов Безкоровайна.

За даними обласного департаменту агропромислового виробництва та розвитку, на сьогодні в області налічується 1075 агропромислових формувань. Третина з них такі лабораторії вже мають. Щоправда, ще проблема — якість проведених досліджень, їхня відповідність міжнародним стандартам. Та тут найголовніший контролер — майбутній урожай.

Ціну визначає логістика

За словами Любові Безкоровайної, останнім часом сільгосптоваровиробники області оновили техніку: торік, скажімо, придбано 543 одиниць (це на 91 одиницю більше, ніж позаторік). Фахівець відзначає зацікавленість аграріїв у державних програмах з компенсації вартості придбаної сільськогосподарської техніки: тільки за 2018 рік луганські товарови-

ЕКСКЛЮЗИВ

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Про це ми говорили з директором дивізіону радіолокації, радіозв'язку та спеціального приладобудування ДК «Укроборонпром» Олександром ПОНОМАРЬОВИМ.

— Стало відомо, що на окупованій частині Донецької області бойовики повністю ліквідували завод «Топаз», на базі якого раніше створювали унікальні комплекси радіотехнічної розвідки та раннього попередження систем протиповітряної оборони, зокрема станції радіотехнічної розвідки «Кольчуга». Усе обладнання нині перебуває на території Російської Федерації. Раніше повідомляли, що вдалося вивезти всю технічну документацію в електронному вигляді — на носіях. Чи означає це, що росіяни все-таки отримали необхідні дані, які дадуть їм змогу відновити виробництво?

— Однозначно на це запитання можуть відповісти лише українські спецслужби. Річ у тому, що на заводі в період виробництва «Кольчуги», під час розроблення, модернізації цих станцій справді була робоча конструкторська документація у паперовому вигляді і, звісно, на електронних носіях — на певних серверах та комп'ютерах. Імовірність того, що якусь частину документації захопили бойовики й ті люди, які знищували цей завод, звичайно, існує.

Проте в системі розроблення та поставлення на виробництво озброєння, військової техніки опосередковано присутній страховий фонд України в частині архівування та збереження конструкторської документації за підсумками всіх дослідно-конструкторських робіт. Нині в ДК «Укроборонпром» є документація з цього страхового фонду.

Основна ідея останніх серій випусків, варіантів системи «Кольчуга» полягала в пострадянській, якщо так можна висловитися, модернізації цієї станції. Станцію розробляли ще за часів Радянського Союзу, і одним з основних учасників цього процесу був російський концерн «Сузір'я». Українське підприємство «Топаз» було важливою складовою на лінії розроблення та виробництва.

Однак не слід говорити, що ця документація могла б допомогти науково-дослідним організаціям РФ зробити великий ривок уперед. У цьому немає сенсу. Чому? На сьогодні основна, скажімо так, специфічна документація зберігалася виключно на електронних носіях, і вона, на мій погляд, не могла потрапити в руки росіян у 2014 році.

— А чи можна припустити: якщо Росія справді заволоділа цією документацією 2014 року, на її території вже б давно могли розпочати процедуру з виробництва систем «Кольчуга» навіть у більш модернізованому варіанті?

— Систему «Кольчуга» як одиницю радіотехнічної розвідки Російська Федерація загалом не розглядала. У 2009 році в Росії було ухвалено програму оснащення та розвитку системи радіоелектронної боротьби. І «Кольчуга» як елемент у неї не входила.

Про завод «Топаз» можна з повною впевненістю сказати: унікального обладнання там немає. Унікальність системи «Кольчуга» не в залізі, не в апаратній частині, не в антенах, не в якихось специфічних приладах, хоч тут також є певні нюанси. Основна неповторність цієї станції — це математика, програма забезпечення, унікальна обробка отриманих сигналів, створення ехосигналів або шумових, радіолокаційних портретів різних цілей, які випромінюють радіохвилі. Тому, на мій погляд,

Директор дивізіону радіолокації, радіозв'язку та спеціального приладобудування ДК «Укроборонпром» Олександр Пономарьов:

«Укрававши завод, росіяни повелись як варвари»

Фото надане автором

«Кольчуга» для оборонно-промислового комплексу і для збройних сил Російської Федерації не є чимось стратегічно важливим.

Основне завдання росіян полягало в руйнуванні самого виробництва заводу «Топаз». Там стояли токарні, фрезерні верстати, верстати ЧПУ — їх фізично знищили, бо вони дорого коштували. Необхідно було зробити так, щоб підприємство більш нічого не могло створити, поставити на виробництво.

— П'ятдесят співробітників заводу погодилися разом із родинами перейти до Росії — хто через постійний тиск, хто у зв'язку з обіцянками соціальним пакетом. Чи можуть вони стати у пригоді Російській Федерації — допомогти у створенні потужного виробництва систем РЛС зокрема? Чому російська сторона була зацікавлена саме у цих спеціалістах?

— Без зайвого пафосу скажу: кожна людина унікальна. Але успіх розроблення будь-якого зразка техніки — чи то цивільного призначення, чи то військового — літаків або танків — залежить не від якогось одного унікального спеціаліста, а від колективу.

Звісно, кожен співробітник, який перебував на території заводу «Топаз», може бути носієм корисної інформації, навичок, досвіду, що можна використати для створення радіолокаційних станцій, виробництва високотехнологічного та інтелектуального озброєння. Водночас я б не став говорити, що ці п'ятдесят людей, які переїхали до Росії, зможуть створити комплекс (наприклад систему «Кольчуга»). — Авт.). Ще раз: вони можуть бути корисними, але не можуть виготовити комплекс. До того ж зазначу: ідеологи створення цих станцій залишилися в Україні.

— Із 2016 року, коли завод перейшов під пряме підпорядкування Укроборонпрому, вдалося повністю відновити виробництво систем «Кольчуга» в її модернізованому варіанті. Однак говоримо про те, що з понад тисячі заводчан, які раніше працювали в Донецьку, близько 350 були унікальними спеціалістами, без яких складно повернутися до циклу виробництва, який раніше був. Чи вдалося перевезти цих людей разом із їхніми сім'ями, створити для них придатні для життя умови?

— Відповіддю на це запитання може слугувати підписання державного контракту між Міністерством оборони України та казенним підприємством «Науково-виробничий комплекс «Іскра» про створення комплексу «Мандат». Із системою «Кольчуга» ситуація трохи складніша.

Річ у тому, що «Кольчуга» має кілька модифікацій, кілька варіантів. На жаль, останній варіант — це створений ще в 2011 році бойовий зразок.

Стосовно людського потенціалу. Деякі елементи цих станцій: антени різних видів, специфічні лінії зв'язку, хвилеводи — розробляли унікальні фахівці. Унікальність людини полягає в тому, що вона довго вчилася, а потім фізично це все змогла відтворити. Але не можемо говорити, що якщо немає людини, то немає руху вперед, немає змоги відтворити систему.

Звичайно, токар шостого розряду, фрезерувальник наприклад, — це унікальна людина. У Донецьку було багато підприємств оборонно-промислового комплексу. У зв'язку з цим кожен керівник був зацікавлений у тому, щоб узяти собі висококласного фахівця, витративши на вході мінімум часу і отримавши на виході максимум якості. Звідси й ці розмови. В Україні достатня кількість професіоналів, унікальних, як уже прозвучало, вузькоспеціалізованих фахівців, які й нині успішно працюють на багатьох підприємствах Укроборонпрому.

— Себто можемо стверджувати, що на заводі «Іскра», де нині базується підприємство «Топаз», нам вдалося відновити виробництво за рахунок або повернення, або заміни тих співробітників, які раніше перебували в Донецьку?

— Саме так. До речі, на ультракороткохвильовий комплекс «Мандат», який виробляє «Іскра», є робоча документація обсягом, що дає змогу виготовити цей комплекс і поставити його Збройним силам України.

— Детальніше поговоримо про вже згадане вами озброєння. Росіянам вдалося викрасти унікальну розробку заводу «Топаз» — комплекс радіоелектронної боротьби «Мандат» вартістю 10 мільйонів доларів. Для початку з'ясуємо, для чого створювали цей комплекс, які відкривалися можливості, передовсім технічні, і в чому унікальність цього озброєння?

— Комплекс «Мандат» — це розробка Радянського Союзу. Його створив уже згадуваний російський концерн «Сузір'я» за участю українських підприємств — донецьких «Топазу» та Науково-дослідного інституту комплексної автоматизації (НДІКА). З огляду на те, яке було бачення театру можливих бойових дій у попередньому стратегічному оборонному бюлетені України, з тими потенційними ворогами, які були, ідеологія радіоелектронної боротьби та й сама структура розбудови, забезпечення її не передбачали широкого застосування цього комплексу.

Україна почала модернізацію комплексу Р-330 «Мандат» у зв'язку, скажімо так, із пропозицією та бажанням іноземного замовника. Комплекс, що нині є в Україні, який ми купуємо для забезпечення проведення бойових дій у зоні ООС, узято на озброєння перед самим початком росій-

ДОСЬЄ «УК»

Олександр ПОНОМАРЬОВ. Народився 1964 року в м. Шепетівка Хмельницької області в сім'ї військовослужбовця. Після закінчення середньої школи в 1981 році поступив до Київського вищого зенітного ракетного інженерного училища, яке закінчив 1986-го з відзнакою. З 1986-го по 1991 рік проходив військову службу на командних посадах у бойових частинах протиповітряної оборони в Центральній групі військ (колишня ЧСР), а потім на території Радянського Союзу. З 1991-го по 2016 рік — викладач у навчальному центрі Центрального ракетно-артилерійського управління МО України, а також на керівних посадах у Центральному апараті Міністерства оборони України, в галузі розробки та закупівлі озброєння та військової техніки.

У квітні 2016 року звільнився з лав Збройних сил, працював у Державній госпрозрахунковій зовнішньоекономічній та інвестиційній фірмі «Укрінмаш» на керівній посаді. З травня 2018 року — директор дивізіону радіолокації, радіозв'язку та спеціального приладобудування ДК «Укроборонпром».

2017 року закінчив Державний інститут телекомунікаційних систем, 2008-го — курси в школі НАТО (м. Оберамергау, Німеччина) в галузі антикорупційної програми та боротьби з економічною злочинністю. 2009 року навчався у Європейському центрі з вивчення питань безпеки ім. Д. Маршалла.

ського вторгнення 2014 року. Це Р-330 ОМ ультракороткохвильовий та короткохвильовий.

Звичайно, нам шкода, що Росія вкрала цей комплекс. Тому що це наше творіння. Однак я хотів би ще раз акцентувати: Російська Федерація всі ці комплекси, про які говоримо, — «Кольчуга», «Мандат» — не розглядала як елементи своєї системи радіоелектронної боротьби. Тому казати, що комплекс «Мандат» — це щось надунікальне, я б не став.

— Однак які можливості відкриває застосування цього комплексу, наскільки він дієвий та ефективний, якщо говоримо про військову протидію?

— Як комплекс радіоелектронної боротьби на тактичному рівні він призначений для визначення, фіксації радіостанцій та засобів радіозв'язку, що працюють в ультракороткохвильовому і короткохвильовому діапазоні саме на лінії зіткнення. Це тактична ланка — коли одні війська воюють проти інших і передають голосову або будь-яку технічну інформацію.

Цей комплекс дає змогу визначити, звідки йде сигнал, і встановити йому перешкоду. Він ставить перешкоди прицільно, а саме: визначили джерело випромінювання, його частоту для конкретної радіостанції, комплексу радіозв'язку, мобільного зв'язку і ставите перешкоду. Коли частотний діапазон передавача, який працює, не відомий, комплекс дає змогу встановити широку загороджувальну перешкоду. Побутовий приклад: щоб перегородити дорогу машині, можна покласти бетонну балку — тоді одне авто не пройде, або повністю перекрити дорогу — тоді жоден автомобіль не перетне заданої лінії.

Російська Федерація в системі радіоелектронної боротьби має на озброєнні не гірші зразки, але й не кращі за «Мандат». У РФ ширший спектр (номенклатура) цих виробів за цільовим призначенням.

— Тоді виникає логічне запитання: навіщо російські представники вивозили цей комплекс?

— Тому що, вкрававши завод, росіяни повелись як варвари. Головна мета була однозначною: знищити все і не дати змоги в подальшому виготовляти такі комплекси. Необхідно було все забрати і за вигідною ціною продати.

Цей комплекс — у тому вигляді, в якому він потрапив до них, — можна використовувати. Його ж не обов'язково застосовувати в цьому локальному конфлікті, а можна в Абхазії, у Сирії. Вкрадений комплекс має право на життя — він готовий, налаштований.

— Чи вдалося вивезти виробничу документацію проекту «Мандат»? І чи зможуть росіяни власними зусиллями запустити виробництво цього озброєння?

— Щодо документації. Вони ж украли комплекс, призначений для ЗСУ. Як будь-який зразок військової техніки, що постачають у війська, він мав технічну документацію. Однак це технічна документація, акцентую, а не конструкторська для виробництва. Спрощено — інструкція: як увімкнути, вимкнути, подивитися і перевірити. Тут не йдеться про те, що за допомогою цих даних можна щось виготовити.

За весь період із 2014 року Російська Федерація жодного комплексу не відтворила — ні «Кольчуги», ні «Мандата». По-перше, тому, що їх не розглядали як стратегічні одиниці в побудові своїх систем РЕР та РЕБ (радіоелектронної розвідки та боротьби). — Авт.), а по-друге, вкрадені, забрані в нас силоміць зразки озброєння одиничні. Іншими словами, росіяни могли їх тільки продати, і тільки конкретно взяті об'єкти.

А на завершення скажу: Укроборонпром спільно зі Збройними силами України зміг евакуювати частину готової продукції з донецького заводу «Топаз».

Олександр ДЕМЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ПОВНУ ВЕРСІЮ ІНТЕРВ'Ю
ЧИТАЙТЕ НА САЙТІ
UKURIER.GOV.UA

ЛЮДИ І ЧАС

Авторська рубрика лауреата премії ім. Івана Франка Віктора ШПАКА («Урядовий кур'єр»)

100 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДЖЕКА ПАЛАНСА

«Я українець, а не росіянин»

Демарш Джека Паланса став реакцією на показ росіянами в США антиукраїнського фільму «72 метри», забороненого в Україні аж 2009 року

ПАТРІОТ. На відміну від багатьох наших «земляків»-лицедіїв, яким байдуже, кому і «на якому мові» народжений у США лауреат кінопремії «Оскар» Джек Паланс (Во-

лодимир Палагнюк) 2004 року демонстративно відмовився від присвоєння йому звання народного артиста Росії, заявивши: «Я українець, а не росіянин».

85 РОКІВ СПРАВИ СТУДЕНТІВ-НАЦІОНАЛІСТІВ У ПОЛТАВІ

«Фашистські» одкровення із «тюрподоу»

ПАРАЛЕЛІ. Просторікуючи, що буцімто спротиву українського селянства Голодомору не було, не варто забувати, що в Україні з 1917-го по 1920 рік була війна, яку в Росії називають громадянською. Там вона й була такою, однак для УНР, яку спільними зусиллями нищили російські білогвардійці й більшовицькі окупанти, йшлося про відбиття чужинської агресії. У підсумку найактивніші патріоти або загинули, або подалися у вимушену еміграцію.

Наступним випробуванням став голод 1921 року, коли за вказівкою Леніна з України не лише вивозили хліб, якого катастрофічно бракувало, а й розквартирували тут понад мільйон червоноармійців родом із російських губерній, які потерпали від неурожаю. Як із цинічною відвертістю прокоментував свій наказ Ленін, ці солдати не лише самі прогуються в УСРР, а й активно вилучатимуть міфічні «ізбитки» зерна для потреб більшовицької Росії й поштовими посилками врятовують від голоду рідних.

Підготовкою до масштабного Голодомору 1932—1933 років стали гучні суди над українською інтелігенцією й військовими. Найвідоміші з цих процесів — розправа над міфічною «Спілкою визволення України» та «змовниками» у справі «Весна», після якої, за старою імперською традицією, вцілілих командирів українців відправили служити якнайдалі від рідної землі.

Не дивно, що після такої зачистки численні виступи селян не переросли в організований спротив і їх придушили червоні карателі. Однак навіть у найважчі й найтрагічніші часи в українців не зникав дух спротиву, що засвідчує справа про «контрреволюційне з українськими націонал-фашистськими тенденціями угруповання студентів полтавських вишів», розпочата 5 грудня 1933 року і завершена 24 лютого 1934-го.

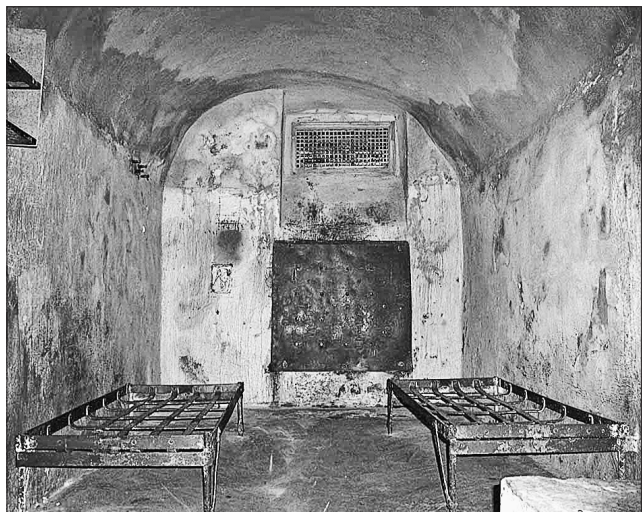
Її фігурантами стали 14 осіб, більшість яких разом з іншими «шефами»-городянами навесні працювала у збезлюднілих селах на північ. Там студенти на власні очі по-

бачили, що «голодною смертю охоплено дві треті всього селянства».

Матеріали кримінальної справи зберегли суть розмов звинувачених між собою, в яких вони називали «Леніна дегенератом і бракоцефалом», а перемогу Сталіна в боротьбі за владу пояснювали тим, що він «жорстокий і некультурний». Судячи з того, що незрозуміле слово «брахіцефалія» (розумове відхилення через вроджену патологію черепа), яке слідчий написав з орфографічною помилкою, — не плід його фантазії. Чого не скажеш про визнання підслідними наміру «викрасти важливі державні папери та продати їх польському консульству». Ще неймовірніший злочин — «членство в націоналістичній організації, яка планувала скинення влади рад і створення держави за типом гітлерівського фашизму».

Зате не викликає сумніву достовірність заяв студентів, що «Україною керують не українці, багатства країни вивозять до Росії й за кордон», а «єдиний порятунок — у розриві із Союзом і орієнтації на Захід». Навіть Голодомор, на відміну від нинішніх російських псевдовчених з їхнім постулатом про єдині для всього СРСР «продовольчі труднощі», студенти з Полтави називали «дезінфекцією», спеціально влаштованою більшовиками для винищення потенційно небезпечних для тоталітарного режиму свободолюбних українців.

Показово, що в багатьох в'язнів «тюрподоу» (тюремного підвалу, як офіційно іменували місце їх утримання) — офіційно лише по два протоколи допиту. У першому — визнання тільки «антирадянських розмов», у другому — вже участі в «повстанській націоналістичній організації».

Між «тюрподоу» більшовицьких катів і «підвалом» в ОРДЛО — жодної принципової відмінності

75 РОКІВ ДЕПОРТАЦІЇ ЧЕЧЕНЦІВ ТА ІНГУШІВ

Секретний фронт «Великой Отчественной»

ТЕРОР. Доки у промерзлих степах України тривала кровопролитна Корсунь-Шевченківська битва, де, як під час форсування Дніпра, масово кидали у бій поспіхом мобілізованих і зазвичай озброєних однією гвинтівкою на трьох українців-чорносвітників, у Чечено-Інгушській АРСР зосередили велетенський контингент військових службовців. Він налічував 100 тисяч добре вишколених і належно екіпірованих солдатів (за чисельністю це відповідає повноцінному фронту) під командуванням трьох десятків генералів (принаймні по одному на кожен із 24 адміністративних районів автономії) та 19 тисяч співробітників НКВС, держбезпеки і «Смершу».

Уранці 23 лютого 1944 року ця потужна армада розпочала операцію «Чечевиця» із примусової депортації північного Чеченців та інгушів у віддалені райони СРСР. У травні 1944 року з Криму вивезли 191 тисячу татар, тобто у 2,5 рази меншу кількість без вини винуватих. І чеченців, і інгушів депортували в зимові холоди, коли ні у промерзлих товарних вагонах, ні в засніжених казахстанських степах на місцях розвантаження нічим і ніяк було рятуватися від морозів.

Для транспортного забезпечення операції «Чечевиця», якою особисто керував Берія, залучили 14 тисяч товарних вагонів, знятих із перевезення вантажів для фронту. Однак, як згодом засвідчив один із задіяних у депортації офіцерів НКВС, «ешелонів не вистачало. Тих, хто не помістився, розстрілювали. Трупів засипали абияк у промерзлий ґрунт, пісок, сніг. Та й розстрілюва-

ли абияк. І вони починали виповзати. Усю ніч їх дострілювали».

Операцію «Чечевиця» планували завершити за вісім діб, а тут уся Чечено-Інгушетія засипало снігом, що значно ускладнило доставку депортованих із віддалених гірських районів до залізничних станцій. Це стало причиною скоєння радянськими карателями 27 лютого страшного злочину в аулі Хайбах.

Відповідальний за депортацію з цього району генерал-полковник Гвішіані усвідомив, що у відведені на операцію терміни до ешелонів пішки дійдуть лише фізично здорові люди. Отож жінок із малими дітьми, старих і хворих пообіцяли перевезти автомобілями, а поки що загнали нібито на ночівлю в дерев'яну стайню місцевого колгоспу ім. Берії. Будівлю підпалили після відправлення піших колон депортованих, які під наглядом конвою завалили соломкою і сіном будівлю, щоб у ній нібито було тепліше ночувати. Понад 700 жертв, які живцем горіли у стайні, зуміли вибити ворота, однак їх зустрів щільний вогонь з автоматів і кулеметів, яких так не вистачало бійцям червоної армії на фронті.

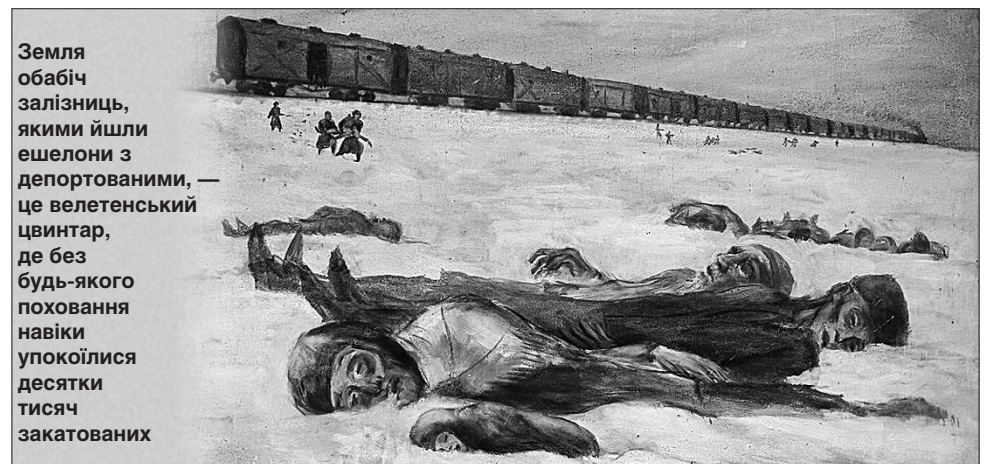
Уже в часи перебування відшукалі телеграму Берії генералові Гвішіані з похвалою за рішучі дії в Хайбаху та повідомленням про представлення ката до чергового бойового ордена.

У Росії численні псевдовчені досі обґрунтовують справедливість покарання чеченців та інгушів нібито активною співпрацею всього репресованого народу з «фашистами». Найприкріше, що навіть в Україні є ті,

хто повторює цю брехню вслід за путінськими рашистами, поширюючи інформацію про нібито антирадянське повстання 1940—1944 років у Чечні. А колишній нарком внутрішніх справ Чечено-Інгушської АРСР Султан Албогачієв, який працював на цій посаді в 1941—1943 роках, залишив свідчення: «Бандитів у горах Чечні було не більше, ніж в інших кавказьких регіонах. За моїми підрахунками, в автономії орудували 300 бандитів, зокрема 160—170 активних». Не менш промовисто, що скинуті німцями в серпні 1942 року 76 парашутистів під командуванням етнічного аварця Губе Османа не змогли підняти чеченців та інгушів на повстання, і з активною допомогою місцевих жителів невдовзі їх затримали.

Однак про це мало хто знає, як і про героїчну оборону Чечено-Інгушетії від гітлерівських загарбників. Десятки тисяч підлітків, жінок, старих кирками і лопатами прорили в кам'янистому ґрунті вздовж берега річки Терек велетенський протитанковий рів. На цих позиціях ополченці з чеченців та інгушів стояли на смерть через брак артилерії, мін і навіть гранат, розробивши власну тактику оборони. Напереріз ворожим танкам повзли добровольці, тягнучи із собою протитанкову міну, що разом із героєм вибухала під гусеницями броньованої машини ворога.

Так само таємнича участь півтисячі чеченців та інгушів в обороні Брестської фортеці. Першого дня війни сержант Магомед Узуєв об'язався гранатами і підірвав себе разом із німцями, що прорвалися у внутрішню подвір'я цитаделі.

Земля обабіч залізниць, якими йшли ешелони з депортованими, — це велетенський цвинтар, де без будь-якого поховання навіки упокоїлися десятки тисяч закатованих

100 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПЕТРА ФЕДУНА

Полтава, який воював зброєю правди

ВЗІРЕЦЬ. Уродженця Львівщини Петра Федуну ще студентом-медиком радянські «визволителі» Західної України мобілізували на фінську війну. Лейтенантом-артилеристом він обороняв Одесу, потрапив у полон, дивом врявався з нього й далі вчився на лікаря.

Однак врешті-решт довелося рятувати людей не від хвороб, а від зомбування більшовицьким агітпропом. Чоловий політвиховник ОУН-УПА та керівник бюро інформації Головної Визвольної Ради полковник Федун (псевдо Полтава) у складних умовах підпільно-партизанської війни доклав неймовірних зусиль для поширення серед українців малопріємної для більшовиків правди.

Узимку 1949—1950 років лише у Дрогобицькій області діяли понад 100 повстанських друкарень, загальний наклад продукції яких перевищував 300 тисяч листівок і брошур. Регулярно виходила в ефір підпільна радіостанція «Афродіта», а публіцистика Федун про «безкритичність панівної групи до самої себе» і «патріотизм щоденної тяжкої праці» на довіреному тобі місці нині актуальні як ніколи.

В облаві на ненависного більшовика Полтаву задіяли майже 5 тисяч солдатів, яким врешті-решт вдалося виявити в лісі ретельно замаскований бункер. Його оборонці полягли в бою, навіки залишившись із рідною Україною.

СУСПІЛЬСТВО

На Львівщині 90 дітей-сиріт із власними квартирами

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

ДОБРА СПРАВА. Упродовж цього року на Львівщині планують забезпечити житлом майже 90 дітей-сиріт. За інформацією прес-служби облдержадміністрації, на цю добру справу з обласної скарбниці мали надати 7 мільйонів гривень. До того ж Львівщина отримала 16,5 мільйона гривень субвенції з державного бюджету на придбання житла для дітей-сиріт та осіб, позбавлених батьківського піклування.

Першочергово цього року забезпечуватимуть житлом тих хлопців і дівчат, в яких минає граничний вік. Адже відповідно до законодавства, безкоштовно можуть забезпечити житлом осіб з числа дітей-сиріт до 23 років.

В області планують створити п'ять дитячих будинків сімейного типу та відкрити у селі Бірки Яворівського району малий груповий будинок для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Торік в області зуміли забезпечити власними помешканнями 87 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, 2017 року — 59, 2016-го — 73, а 2015-го — 36. Торік з державного бюджету надано майже 13,5 мільйона гривень для забезпечення житлом дітей такої соціальної категорії, а також 7 мільйонів гривень — з обласної скарбниці.

Створено ще один дитячий будинок сімейного типу, в який влаштували п'ятеро дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Ще 14 отримали житло за кошти міських і районних бюджетів.

Нові камери для безпеки в Харкові

Володимир ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

РОЗУМНЕ МІСТО. Щоб гарантувати безпеку руху, в Харкові встановлюють нові камери відеоспостереження. Про це йшлося на зустрічі першого заступника Харківського міського голови Ігоря Терехова із представниками консорціуму «Інтелектуальні системи» та його австрійськими партнерами. Сторони обговорили впровадження у Харкові системи «Безпечне місто», яка передбачає встановлення камер відеоспостереження у всьому місті, зокрема на дорогах.

«Ми домовилися, що впродовж місяця визначимося, де і які камери треба встановити. Адже вони різні: одні розпізнаватимуть обличчя, інші — номери машин. Створення такої системи дасть змогу зробити місто безпечнішим», — зазначив Ігор Терехов.

Передбачають, що реалізуватимуть проект на принципах державно-приватного партнерства, тобто кошти на його фінансування нададуть і міська влада, і консорціум. Цього дня міський голова Геннадій Кернес і голова напряду Smart City в компанії Cisco (США) Маркус Віссман підписали меморандум про спільну реалізацію проекту «Розумне місто». Вони домовилися, що Харків використовуватиме технічні та програмні рішення Cisco для розвитку інфраструктури, сфери безпеки, захисту довкілля. Ідеться про управління освітленням, оптимізацію міського автомобільного руху і паркування.

Ветерани отримали житло

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ. Миколаївським учасникам АТО надано нові помешкання

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

Миколаївські учасники АТО та операції Об'єднаних сил отримали сертифікати на власні квартири згідно з програмою «Турбота». Міністр у справах ветеранів України Ірина Фріз привітала учасників АТО і зазначила: «Програма Миколаївської області та міста Миколаєва дієва, її мають наслідувати в інших областях. Забезпечення воїнів житлом — це свідчення того, що держава дбає про своїх захисників. Політи-

ка держави зрозуміла: кожен, хто захищав і готовий надалі захищати державу, матиме впевненість у завтрашньому дні, а родина — підтримку».

Міністр у справах ветеранів була приємно вражена тим, як налагоджено співпрацю військово-службовців, громадських організацій ветеранів АТО та волонтерів із місцевою владою: захисники без вагань можуть звернутися по допомогу до обласної адміністрації чи місцевих рад.

Торік в обласному бюджеті на придбання жит-

ла учасникам бойових дій, що потребують поліпшення житлових умов, було передбачено 10 мільйонів гривень на умовах співфінансування з бюджетами міст, сіл, селищ, об'єднаних територіальних громад та районів області. Протягом 2018-го придбано житло для 33 родин, що живуть у Снігурівському, Братському, Березнегубатському та Баштанському районах, містах Южноукраїнську, Миколаєві, Очакові та Вознесенську.

В області діють ще кілька ефективних програм со-

ціального захисту військово-службовців і ветеранів АТО. 20 з них отримали матеріальну допомогу по 50 тисяч гривень кожному.

У бюджеті на 2019 рік передбачено мільйон гривень на допомогу колишнім військовим у відкритті власної справи, витрати на оздоровлення і відпочинок з родинами у санаторно-курортних закладах. Торік такою нагодою скористалися 844 особи. На фінансову підтримку громадських організацій учасників АТО було використано більш як 1,2 мільйона гривень з обласного бюджету.

На дачному масиві відкрився центр для переселенців

Іванка МІЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ВОЛОНТЕРСЬКА ДОПОМОГА. Ініціативна група внутрішніх переселенців, які п'ятий рік змушені жити в дачних будиночках садового кооперативу «Вільховські дачі» неподалік від Станиці Луганської, нарешті отримала те, про що просила торік представників благодійної місії «Проліска»: людям допомогли облаштувати кімнату дозвілля, де є навіть швейна машинка.

«Приміщення, яке ще влітку було без шпалер та опалення, відремонтували самі переселенці. Команда нашої місії надала ініціативній групі будівельні матеріали, необхідні меблі, швейне обладнання, ноутбуки, мультимедійне обладнання», — розповідає керівник гуманітарної місії «Проліска» Євген Каплін.

За його словами, тепер у центрі дозвілля обладнано місце для вільного доступу

Переселенці отримали власний центр дозвілля, де можна відремонтувати одяг

до інтернету, де можна поспілкуватися по Skype або у Viber з родичами, онлайн

заповнити документи в державні органи, сплатити комунальні платежі. Планують

організувати навчальні тренінги, покази кінофільмів і мультфільмів для дітей.

Смілянські тарифи за опалення захмарні

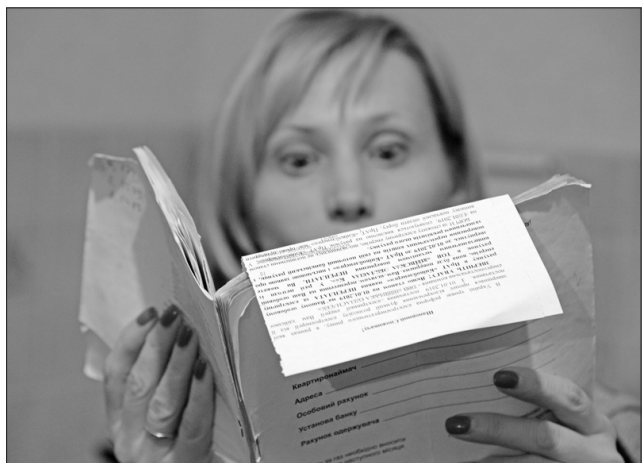
Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

КОМУНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ.

У Смілі на Черкащині знову неспокійно. В одному з мікрорайонів громада зібралася, щоб обговорити ситуацію із забрудненням атмосферного повітря теплогенеруючим підприємством «Смілянська ТЕЦ». Найбільшу турбованість висловили мешканці будинків поблизу підприємства. Керівник підприємства Володимир Пилипів намагався запевнити учасників зібрання, що протягом року-півтора буде встановлено новий котел.

Одним із підсумків громадських зборів стало створення комісії та збирання необхідних матеріалів для прийняття рішень або передачі їх правоохоронним органам.

Ще один смілянський камінь спотикання — непомірно високі ціни за опалення. Приміром, у квитанції значиться майже 10 тисяч гривень за опалення

Жителі Сміли обурені тарифами на тепло

трикімнатної квартири за січень.

«Мешкаю у квартирі площею 62 квадратні метри. Мені пропонують заплатити за теплопостачання за січень 2019 року 12 тисяч», — розповіла смілянка. Ті, хто живе в однокімнатних квартирах, мають платити майже 3 тисячі.

Недавно обурені люди вийшли на акцію протесту. У міськраді кажуть: рахунки збільшилися тому, що за опалення коридорів і підвалів мешканці багатоповерхівок тепер мають платити із власних гаманців.

На думку самих смілян, причина в тому, що місто взяло на себе борги приват-

ної компанії «Смілаенергоінвест», яка опалювала багатоповерхівки протягом восьми років. Це підприємство не заплатило «Нафтогазу» 86 мільйонів гривень.

Мешканці, які перейшли на індивідуальне опалення, за ці місяці не сплачують, і цей тягар ліг на мешканців будинків із централізованим опаленням.

Як стало відомо, у Смілянській міській раді відбулася зустріч голови облдержадміністрації Олександра Вельбіця із представниками місцевої громади. Після роз'яснень, які надавав директор КП «Смілакомунтеплоенерго» Ігор Тесленко, голова облдержадміністрації дав доручення секретареві міської ради Вікторіві Федоренку провести засідання виконавчого комітету й ухвалити відповідне рішення щодо проведення перерахунку платежів і доправити квитанції споживачам з новими нарахуваннями до 17 лютого.

Допомагають пільгові кредити

Роман ПАНЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ДОСТУПНЕ ЖИТЛО. Ще 21 учасникові АТО з Черкащини вручили документи на пільгове кредитування житла. Це відбулося під час розширеного засідання центру допомоги учасникам АТО. Торік обласна рада внесла зміни до програми підтримки учасників АТО, тепер поміж претендентів на забезпечення житлом є й бійці-добровольці.

Як пояснив керівник центру Євгеній Одновол, програма передбачає співфінансування з місцевих та обласного бюджетів 90 та 10% відповідно. І охочих оформити кредити стає дедалі більше. Цьогоріч на придбання житла військовим уже передбачено понад 15 мільйонів гривень, зокрема з місцевих та обласного бюджетів. Бійці мають змогу придбати нове помешкання й у межах державних програм.

Таких програм в області вже 20, ще сім — у містах. Їх розробляють і в об'єднаних територіальних громадах. За роки чинності обласної програми дві квартири (у Смілі та Умані) військовики одержали 2016 року, 18 — 2017-го, 21 — торік. На початку цього, як розповіли в центрі допомоги, в Черкасах зареєстрували 382 охочих узяти кредити, з яких 146 уже підготували повний пакет документів. Загалом в області із заявами про надання житла на пільгових умовах звернулися 104 бійці. Родини, які вже отримали житло в кредит, задоволені, адже в середньому щомісячна плата за умовами кредиту становить 1—2 тисячі гривень, що значно дешевше, ніж оренда житла.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Мара йде і кожуха забирає

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»

СТРИТЕННЯ. Три дні поспіль у Боздоському парку обласного центру Закарпаття тривав щорічний уже десятий фестиваль «Ужгородська палачіната». Тепла бездождова погода, яка стояла всі ці дні, дала змогу долучитися до заходу тисячам жителів і гостей міста. Свято, яке символізувало прощання із зимою, вийшло за межі традиційних яток із сувенірами й декоративними виробами, сільськогосподарською продукцією та напоями від найвправніших майстрів.

У центрі уваги були млинці, які в Ужгороді звикли називати угорським словом палачіната. Ці дуже прості, здавалося б, кулінарні вироби дивували різноманітними рецептами і часто несподіваними начинками — від джемів і меду, грибів і сметани, сиру і м'яса до бананів і ананасів. Володарями титулу переможців із врученням головного приз «Золотої палачінтовки» (сковорідки) стали кухарі команди «Чаклунка».

Головний секрет смачних млинців — у доброму настрої

Смакуючи, гості могли по-змагатися у вправності, щоб дістати призи з високого гладенького стовпа. І всі дні їх розважали зі сцени співаки й музиканти — аматори та професіонали. Завершили культурну програму етно-рок гурт «Вандор», а також театр вогню. Артистам випала нагода

запали-ти Мару як символ прощання із зимою. Під оплески вона згоріла. Холоди не відійшли зовсім: закарпатці та гості краю ще

можуть насолоджуватися снігом, катанням на санчатах, гірськолижними спусками. Але в низовині зима дала відчутну слабину, і стовпчики термометрів удень не опускаються нижче від нульових позначок. Мара дає зрозуміти: зимові кожухи час уже скидати.

Дерев'яні сувеніри від малих майстрів із Краматорська

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

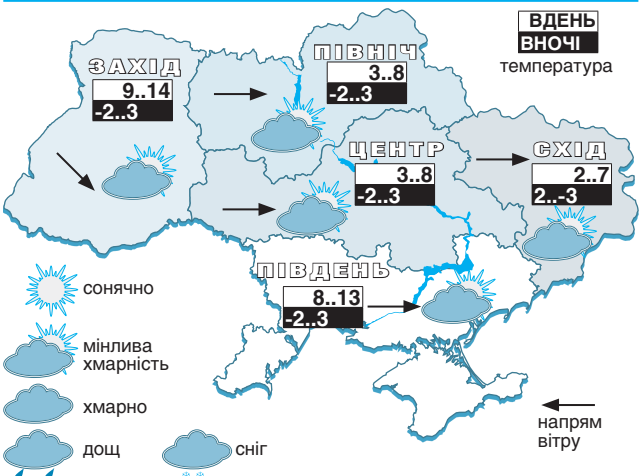
УМІЛІ РУКИ. Серед малих жителів Краматорська Донецької області дедалі популярнішою стає соціальна майстерня «Древодім» на базі благодійного фонду «Карітас», де вони можуть навчитися працювати на верстатах і виготовляти власними руками дерев'яні сувеніри. Заняття відвідують

діти 5—14 років, які залюбки випилюють, випалюють і розмальовують різноманітні вироби з фанери. Досвідчений учитель Віталій Бровко допомагає малим майстрам опанувати роботу з інструментами, пояснюючи і дбаючи про правила безпеки. Приміром, працюючи з електричним лобзиком, діти охоче виготовляють тематичні сувеніри до Нового року, Різдва чи до днів народжен-

ня батьків. А іноді до роботи долучаються й самі батьки, які приходять на заняття. «Активно просуваємо ідеї соціального замовлення та соціальних послуг, щоб максимально розширити перспективну програму. Ми встигли переконалися: дітлахи в захваті від роботи у майстерні по дереву, майже 90 відсотків з них кажуть, що знайшли тут друзів, а ще зізнаються: працювати з де-

ревом для них цікавіше, ніж сидіти за комп'ютером. Саме заради всього цього ми й започаткували майстерню», — каже координатор проекту «Простір підтримки» БФ «Карітас» Катерина Овчаренко. Нині у «Просторі підтримки» розширюють проект «Древодім» і залучають до нього людей з інвалідністю, оскільки вже отримали відповідний запит.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 17 ЛЮТОГО

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	-2 +3	+3 +8	Черкаська	+1 -4	+3 +8
Житомирська	-2 +3	+4 +9	Кіровоградська	+2 -3	+4 +9
Чернігівська	+2 -3	+2 +7	Полтавська	-2 +3	+2 +7
Сумська	+1 -4	+1 +6	Дніпропетровська	-2 +3	+4 +9
Закарпатська	-2 +3	+8 +13	Одеська	-2 +3	+9 +14
Рівненська	-2 +3	+6 +11	Миколаївська	+2 -3	+8 +13
Львівська	+2 -3	+9 +14	Херсонська	-2 +3	+7 +12
Івано-Франківська	+2 -3	+8 +13	Запорізька	+2 -3	+6 +11
Волинська	+2 -3	+8 +13	Харківська	+1 -4	+2 +7
Хмельницька	-2 +3	+6 +11	Донецька	-2 +3	+3 +8
Чернівецька	0 -5	+9 +14	Луганська	+2 -3	+1 +6
Тернопільська	-2 +3	+8 +13	Крим	-2 +3	+6 +11
Вінницька	+2 -3	+6 +11	Київ	0 +2	+5 +7

Укргідрометцентр

«Співучі струни» виграла Гран-прі

Олександр ВЕРТИЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

УСПІХ. Чергову творчу перемогу здобули юні віолончелісти ансамблю «Співучі струни» Шосткинської дитячої школи мистецтв, що на Сумщині. За підсумками 12-го Всеукраїнського конкурсу-фестивалю «Українська естафета творчості», який щойно завершився у Києві, поліські музиканти здобули головну нагороду — Гран-прі, їх удостоєно спеціального диплома від почесних гостей проекту «Українські жінки в ООН». Як повідомили викладачка школи Любов Skeга та концертмейстер Тетяна Тарасенко, як матеріальну винагороду учасники ансамблю, а це 11—15-річні віолончелістки, одержали сертифікат на 1000 євро для поїздки у творчий табір «Разом» у болгарському місті Китен.

Летять перелітні... риби

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

ЕКЗОТИКА. Дивний експонат з'явився в експозиції Черкаського обласного краєзнавчого музею: риба із крилами птаха. У Дніпрі, зрозуміло, такі не водяться. Передав її музею черкашанин Микола Старинець, який був учасником другої української антарктичної експедиції у 1998 році.

А як вона до нього потрапила — також цікаво. Річ у тому, що учасники перших українських експедицій діставалися до Антарктиди не літаком, як нині, а морем. Ось під час переходу через Атлантику на борту науково-дослідницького судна «Ернст Кренкель» дослідник став свідком дивовижного явища — польоту летючих риб у відкритому океані. Одна з таких риб випадково залетіла на палубу судна, і черкашанин залишив собі її як сувенір.

Цей експонат музею цікавить багатьох відвідувачів

Особливість цих риб — незвичайно великі грудні плавці, що дають змогу стрибати у повітря й так уникати хижа-

ків. Летючі риби здатні здійснювати нетривалий ширяючий політ. Стрибки досягають майже 50 метрів, але іноді ці

риби здатні користуватися потоками повітря над водою, що збільшує відстань польоту принаймні до 400 метрів.

На Луганщині визначено найкращих екскурсіводів

Іванка МІЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ. Луганщина має туристичний потенціал, адже історія Донбасу тісно пов'язана з іменами знамих європейців, котрі тут заснували сучасні на свій час виробництва. І молодь має знати про події й історичні постаті, що впливали на суспільні, політичні процеси та економічний розвиток краю й України. Такі завдання визначено було під час обласного туру Всеукраїнського конкурсу екскурсіводів музеїв при закладах освіти «Край, в якому я живу».

Як повідомляє обласний департамент освіти і науки, особливо зацікавили учасників заходу та членів журі оглядові екскурсії музеями історії села Нижня Покровка Старобільського району, заочна екскурсія-розповідь про створення та існування штейгерської школи, розвиток гірської справи у Лисичанську. Журі визначили переможців, які у березні поїдуть до Тернополя, щоб представити Луганщину на всеукраїнському турі конкурсу. А для всіх учасників заходу керівник гуртків Луганського обласного центру дитячо-юнацького туризму і краєзнавства Тетяна Сергеева провела майстер-клас із виготовлення ляльки-мотанки, пташки, яка символізує наближення весни.